

Kvinde-Forfattere paa Julens Bogmarked.

Marie Bregendahl: Peter Guldgraver og hans eneste Ven. 177 S. Aschehong & Co., København.

Det er ikke mange Bøger, Marie Bregendahl har udsendt i Aarenes Løb, men til Gengæld er hver af hendes Bøger saa lødige og særprægede, at hun allerede med sine indtil nu udgivne fire Bøger har erobret sig en Plads som en af vore betydeligste nulevende Forfattere. Ingen har forstaaet bedre end hun at lytte og leve sig ind i den jævne Landbefolknings Tænke- og Følelser. — Peter Guldgraver er Fortællingen om et Menneske, der er lykkelig, fordi han tror alle Mennesker godt og under alle Mennesker det godt, lige til den Dag kommer, hvor Bindet rives fra hans Øjne af den, som kalder sig selv hans eneste Ven, den mistroiske, hadefulde og forhadte Frederik Flintebjerg, som har hævnnet sig paa hele Verden undtagen Peter, fordi han blev skabt som et Skræmsel for Verden. Peter Guldgraver faar at vide, at han er til Grin for alle dem, han tror er sine Venner, og Fattighuset den eneste Velgerning, Verden har i Beredskab til ham. Da er han et Øjeblik ved at fortvivle og gemme sig bort som et skamskudt Dyr — men hans Kærlighed til Livet og Menneskene kalder ham frem til en sidste Velgerning. Han skaffer sig Tilladelse til at anlægge en Have omkring Fattighuset. Under dette Arbejde sætter han Livet til. Men om hans Lig staar den sørgende By, og Sognets første Mand udtaler, at Peter Guldgraver var den Mand, Byen daarlignest kunde undvære. Da aabnes ogsaa Frederik Flintebjergs Øjne — han indser, at det var ham selv, der dømte Menneskene forkert, og at Peter Guldgraver, gennem sin barnlige Tillid til Menneskene, vandt de manges Venskab. I sit Testamente gør han sin sølle, udgrinte Ven til Byens Velgører.

Ingeborg Maria Sück: Ela fra Haven ved Floden. 191 S. Gylvendal.

„Menneskene kan ikke undvære en grøn Bred, et Fristed for deres Tanker, hvor de kan ligge i Græsset, drikke Dug og spejde over Floden imod Drømmelandets Rosenhaver, som

blomstrer frem paa den modsatte Bred, og hvorfra deres Længsel har et Navn at kalde paa.“

Om et saadant Drømmeland fortæller denne fine, skønhedsfyldte Bog; et Drømmeland med Perspektiver tilbage i Erindringen, ud i Fremtiden og bort over alle Bjerge imod det uopnaaelige. Menneskene kan ikke undvære dette Land, skønt ingen faar Lov at eje det. Naar Dagen dør, og de grønne Enge blaaner bort i Dæmringen, da kommer de alle, Ynglingen, Manden og Oldingen vandrende ud fra Virkelighedens By for at sætte sig under de susende Popler og stirre over mod Bredden hinsides og lytte efter Raabet paa det Navn, som de hver gemmer i deres Hjerter. — Men nu har Krigen lagt Udsigten øde. Den røde Hest har trampet Drømmens Rosenhaver sønder med sine Hove, og der er ingen anden Redning for Drømmelandets landflygtige end at rejse til „Landet med den blaa Uendelighed“. — Ligesom i Maria Sicks forrige Bog er Romantik og Religiositet her vævet sammen til et Alterklæde for den Evige; men Klædets Farver er endnu dybere i deres Glød end ellers, fordi de har et Genskær af Krigens Blodblomster.

Ingeborg: Præstegaardsliv. — 125 S. Nyt Nordisk Forlag.

En stilfærdig, hyggelig Beretning om et ungt, nygift Pars første Halvaar i deres Præstegaard paa Landet, en af de rigtige gode, gamle med gulkalkede Vægge, Straatage og Mus i alle Skabe og Skuffer. Et velment, men sikkert forgæves Forsøg paa at flytte Præstegaardsidyllen fra Nøddebo over i Cyklernes, Telefonernes og Forsamlingshusenes Tid.

Louise Birke: Mens Jul gik ind. Fortællingscyklus. — 135 S. — Det Schønbergske Forlag.

En fornem hvid Renæssancegaard danner Rammen om fire fine Smaafortællinger, der skildrer, hvorledes Julen gik ind henholdsvis for Beboerne i Stuen, paa første og anden Sal og i Mandsardetagen. Mens i Stuen Døden gør sin Gerning, og i Mandsarden Livet holder sit Indtog, sidder paa første Sal en aldrende Mand og paa anden Sal en aldrende Kvinde og drømmer deres Kærlighedsdrøm om igen. Men paa den store Hovedtrappe mødes Juledag, Dødens og Livets Budbringer i en gammel Tjeners og en ung Faders Skikkelse. Slægternes

Udgang og Indgang. Baade i Henseende til Indhold og Udstyr en fin og harmonisk Bog.

Agnes Slott-Møller: Nationale Værdier. — 180 S. — Hagerups Forlag.

Fru Slott-Møller er en af de Tale-re, som hellere skal læses end høres. Staar hun paa en Talerstol, kan hun ikke frigøre sig for en Svulst og Deklamation, som skaber tomt Rum mellem hende og hendes Tilhørere, men læser man saa den samme Tale som nu i denne Bog, ser man, at det ikke var Talens Indhold, som bar Skylden, men hendes indtil Affektation grænsende Betoning af Orden.

„Nationale Værdier“ indeholder ved Siden af en Række Foredrag ogsaa en Række Artikler skrevne til forskellige Blade og alle vidnende om den dybe Fædrelandskærlighed, som ogsaa præger Fru Slott-Møllers Kunst saa stærkt. Maaske burde et og andet være udeladt, man har en Følelse af, at Forfatteren har skrabet Bunden af sin Skrivebordsskuffe, men af Interesse er i hvert Fald Bogens sidste Afsnit, som omhandler hendes kunstneriske Udvikling bort fra Firsernes realistiske Malerskole med den rent artistiske Fordring til den romantiske Retning, hvori hun først rigtig fandt sig selv og følte sig i Overensstemmelse med sin sande Natur.

Emma Barentzen: Irene. — Fortælling fra Konstantinopel. — 224 S. — Det Schønbergske Forlag.

Det, som fornemmelig interesserer i denne forøvrig velkrevne Bog, er Interiørerne fra tyrkisk Familieliv og de østerlandske Kvindetyper, som vi lærer at kende gennem deres Forhold til Bogens Hovedperson, den russiske Konsuls Hustru. De europæiske Kvinder, hun viser os, frembyder derimod intet væsentlig nyt. Indtagende er Skildringen af to tyrkiske Søstre i deres lade Ynde; og deres mimiske Danse: Vindens Dans og Ildens Dans, er gengivne med fin og levende Kunst.

Selve Romanen formaar ikke at fastholde Interessen. Den attraaværdige Irenes vekslende Kærlighedsforhold følger man uden Sindsbevægelse. Ja, føler sig næsten befriet, da hun gør en Ende paa sig selv i Bølgene, thi det fjerde Kærlighedsforhold er allerede paa Trapperne i en Parisergraves Skikkelse. Men om ikke for andet, saa bør Bogen læses for den lille Orientalerinde Dilaras Skyld.